

Jaunieši no dažādām Baltijas jūras reģiona valstīm tiekas jauno ekoloģuursos

Monta Megija Učelniece

Jau vairāk nekā 30 gadus «Koalīcijas par Tīru Baltiju» (*«Coalition Clean Baltic»*) programma «Mūsu kopīgā Baltija» piedāvā pieredzi un zināšanas jaunajiem vides aktīvistiem no visa Baltijas jūras reģiona. 25 jaunieši no dažādām šī reģiona valstīm ekoloģuursos satikās Rojas pagasta piekrastē, sporta un atpūtas kompleksā «Dzintarkrasts».

Kursi sākās kā apmācības programma, un šo gadu laikā tie pulcējuši vairāk nekā 300 dalībnieku, sniedzot svarīgas zināšanas par Baltijas jūru un tās piekrasti, tādējādi veidojot arī jaunos līderus, kuri nākotnē lems par Baltijas jūras ekoloģijas problēmām. Kā atzīst «Koalīcijas par Tīru Baltiju» jaunatnes koordinatore Katrīne Staufere, «mērķis ir aizsargāt Baltijas jūru un apvienot cilvēkus no dažādām valstīm, lai rūpētos par mūsu dārgo Baltijas jūru».

Projekta ļoti svarīgs ir arī faktors, ka šie kursi ceļo no vienas valsts uz citu. Pagājušajā gadā tie norisinājās Dānijā, pirms tam Polijā, tādējādi vienojot dažādas valstis. Šogad tajos pulcējās dalībnieki no Vācijas, Polijas, Latvijas un Lietuvas. «Visi ir ļoti motivēti studenti no dažādām ar vidi un Baltijas jūru saistītām specialitātēm. Viņi ir mērķtiecīgi un vēlas atgriezties kā speciālisti. Mūsu mērķis ir iedrošināt viņus būt entuziastiskiem un emocionāli cieši saistītiem ar Baltijas jūras aizsardzību. Kad viņi domās par savu nākotni un par to, vai saistīt savu karjeru ar Baltijas jūras aizsardzību, mēs ceram atstāt nelielu iespaidu, kas palīdzēs viņiem pateikt: «Jā, es to gribu, tas ir kaut kas svarīgs manā dzīvē»», teic Katrīne Staufere.

Jauno ekoloģuursos

ir vēlīti tēmām, kas saistītas ar klimata pārmaiņām Baltijas jūrā un tās piekrastē. Nedēļas garumā dalībnieki pētīja, kā klimata pārmaiņas ietekmē Latvijas piekrasti, īpaši krastu erozijas kontekstā, kā klimata pārmaiņas ietekmē bioloģisko daudzveidību, kādus pasākumus var veikt, lai mazinātu to ietekmi, un kā mēs ikkatrs varam dot savu ieguldījumu risinājumu meklēšanā. Tāpat jaunie ekoloģi iepazīs ar praktisko pieredzi pelēko kāpu atjaunošanā un piekrastes ekosistēmas saglabāšanā, kā arī ar līdzšinējiem bioloģiskās daudzveidības un apdraudēto biotopu atjaunošanas projektiem.

Viena no Latvijas pārstāvēt šajos kursos bija «Latvijas Zaļās kustības» Jauniešu nodaļas vadītāja Terēza Šulca. Viņa uzskata, ka Baltijas jūra ir mūsu dzīvības dzīsla, jo par to liecina fakts, ka visas mūsu upes ietek Baltijas jūrā. «Principā mēs esam Baltijas jūras produkts. Mēs esam piekrastes valsts. Mēs, Latvija, esam zvejnieku tauta, un pārējie patiesībā arī mīl zivis, un mēs visi mīlam braukt atpūsties pie jūras, mēs mīlam pasaulties pludmalē, un, par ko mēs varam runāt tad, ja mums tā visa vairāk nav. Mēs šodien, rīt un pēc gada nejutīsim šīs sekas, bet desmit, divdesmit, trīsdesmit gadus uz priekšu varam nonākt tādā pašā situācijā kā ar Staburagu, kad tikai rāda saviem bērniem, mazbērniem bildes, ka agrāk kaut kas tāds ir bijis un tagad vairs nav. Lai mēs nenonāktu šādā situācijā, svarīgi ir darboties un sākt jau vakar», uzskata T. Šulca.

Positīvo tajā, ka projektā iesaistīti tieši jaunieši, saskata arī Zviedrijas Gaisa piesārņojuma un klimata sekretariāta izpilddirektors Marko Reinikainens. «Tieši tas ir patiesais ieguvums, ka šeit ir jaunieši ar dažādu pieredzi un no dažādām valstīm. Ir

Atpūtas un sporta kompleksā «Dzintarkrasts», kas atrodas Rojas pagastā Žocēnē, kursos pulcējās 25 jaunieši. Latviju pārstāvēja pieci jaunieši, kuri ir pieredzējuši piekrastes aizsardzības projektu dalībnieki. Autore foto

ļoti vērtīgi dzirdēt, kā viņi apmainās ar idejām, mācās cits no cita un apspriež, kuras ir labākās idejas. Es domāju, ka tas patiešām var veicināt pārmaiņas nākotnē», pārliecināts ir M. Reinikainens.

Svarīgi «nestrēbt karstu»

Kopā ar ģeoloģijas doktoru, Latvijas Universitātes Eksakto zinātņu un tehnoloģiju fakultātes docentu Jāni Lipinski jaunieši diskutēja par piekrastes eroziju Latvijā, tās cēloņiem un reālajām kāpu saglabāšanas un atjaunošanas praksēm.

Tādas vienkāršas un ātras atbildes uz to, kā krasta eroziju ierobežot, diemžēl neesot. «Jo bieži vien tie labākie risinājumi ir tie dārgākie. Labākais risinājums šādos resursu deficīta apstākļos gandrīz

vienmēr jūras krasta erozijas gadījumā ir centties «nestrēbt karstu». Krasta erozijas apkarošana klasiskajā izpratnē, ja kaut kur vienā vietā tiek veikta, gandrīz garantēti pastiprinās krasta eroziju kādā citā vietā, un, ja to dara ļoti daudz un ļoti lielos mērogos, var nonākt pie situācijas, ka jūras krastam vairs nav rekreācijas vērtības. Krasts tiek mākslīgi pārveidots un laika gaitā var zaudēt kaut kādu citu resursu. Nejauši var iestāties kāda cita blakusparādība.» skaidro ģeoloģijas doktors.

Ne vien lekciju un grupu diskusiju formātā jaunieši pavadīja nedēļu, bet svarīga kursa daļa bija arī izbraukumi un praktiskie darbi, kuru laikā iegūtas praktiskas iemaņas turpmākai rīcībai dabas aizsardzības jomā. ■